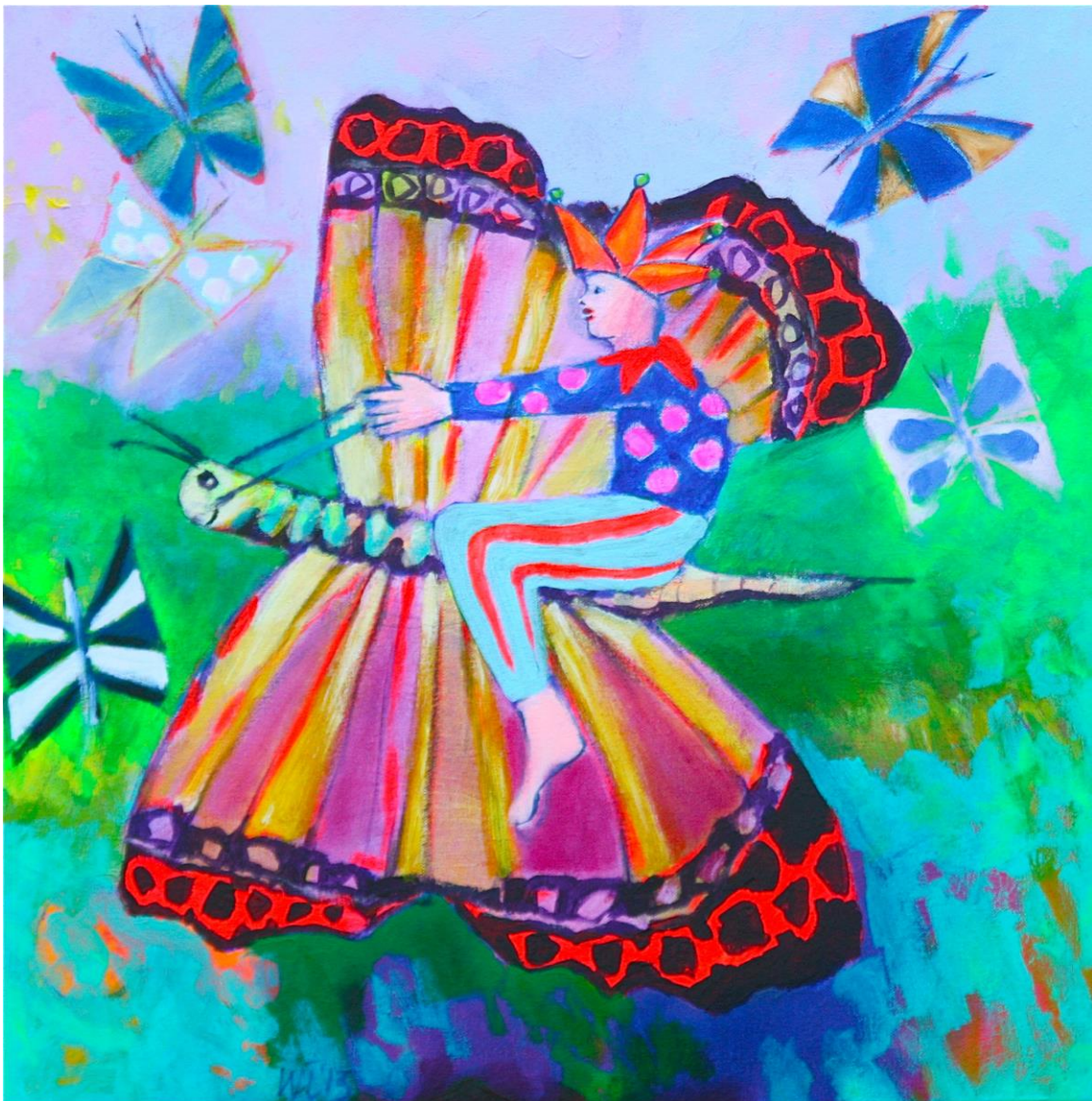


Schoolondersteuningsprofiel 2014-2018

Stichting Akkoord!-po
SWV PO 31.01 Noord-Limburg



 **Harlekijn**
openbare basisschool

Ondersteuningsprofiel 2014-2018

**OBS Harlekijn
modern en realistisch
inspirerend en dynamisch
creatief en toekomstgericht
samen in beweging
kortom....**

‘Eigentijds met een optimistische blik naar morgen’

Inhoudsopgave

	Algemene gegevens	
	Contactgegevens	
1	Inleiding	3
2	Schoolpopulatie	4
3	Onderwijs visie OBS Harlekijn	5
4	Basiskwaliteit van het onderwijs	7
5	Toelaatbaarheid op OBS Harlekijn	7
6	Ondersteuning, niveau 1 en 2	8
6.1	Basisondersteuning	9
6.1.1	Preventieve en licht curatieve zorg	9
6.1.2	Ondersteuningsstructuur	15
6.1.3	Planmatig werken	16
7	Extra ondersteuning, niveau 3	19
7.1	Diverse arrangementen	19
8	Toeleiding naar niveau 4 en 5	28
9	Conclusie en ambities	29
bijlage	Kengetallen	29

Gebruikte documenten en bronnen

Voor het schrijven van dit ondersteuningsprofiel is gebruik gemaakt van de volgende interne documenten en informatiebronnen:

- Het schoolplan 2011-2015
- Schoolgids deel A 2011-2015
- Schoolgids deel B 2013-2014
- De inventarisatie van de resultaten van de – door het team – ingevulde vragenlijst zelfevaluatie management en personeel
- Het algemene jaarverslagen: 2012-2013, 2011-2012, 2010-2011
- Het tevredenheidsonderzoek van mei 2013

Contactgegevens

OBS Harlekijn

Ganzerikstraat 1
5921 BJ Venlo

Telefoon: 077-3829037
E-mail: info@harlekijn.akkoord-po.nl
Website: www.harlekijn.akkoord-po.nl

Directeur: Mw. M. Leenen
Adjunct: Mw. M. Peeters
Intern Begeleiders: Mw. A. Timmermans
Mw. F. Zanders

1. Inleiding

Algemeen:

In het schoolondersteuningsprofiel leest u welke mogelijkheden OBS Harlekijn heeft om leerlingen met uiteenlopende onderwijsbehoeften te ondersteunen.

De ondersteuning die OBS Harlekijn kan bieden, wordt op twee niveaus beschreven, namelijk: **de basisondersteuning** en **de extra ondersteuning**:

- **De basisondersteuning** beschrijft het basisniveau en heeft betrekking op de onderwijsinhoudelijke aanpakken én op de kwaliteit van de ondersteuningsprocessen in de school.
- **De extra ondersteuning** beschrijft in diverse arrangementen de mogelijkheden van OBS Harlekijn die verder gaan dan de basisondersteuning. Deze extra ondersteuning is mogelijk met extra middelen en/of ondersteuning.

Zorgplicht

OBS Harlekijn kan niet voor alle kinderen passende ondersteuning bieden. Het bestuur van de Harlekijn, de Stichting Akkoord!-po, heeft echter wel een zorgplicht. Deze zorgplicht betekent dat elk bestuur de opdracht heeft om voor elke aangemelde of toegelaten leerling een passend onderwijsaanbod in de regio te verzorgen. Het bestuur heeft dit in een regionaal verband afgestemd. Alleen sámen is in elke regio een dekkend aanbod te realiseren waarmee elke leerling het onderwijs en die ondersteuning kan krijgen die nodig is. Er wordt gezorgd voor een sluitende aanpak. Hiermee wordt bedoeld:

- geen kind raakt tussen wal en schip;
- voor elk kind een passende plek in het onderwijs;
- een dekkend netwerk van samenwerkende besturen om dit te kunnen realiseren;
- samenwerking met organisaties voor maatschappelijke ondersteuning, gezondheidszorg en jeugdzorg;
- betrokkenheid op basis van gelijkwaardigheid van alle betrokkenen: bestuur, management, personeel en ouders.

Ambities

Dit ondersteuningsprofiel wordt afgesloten met de ambities van OBS Harlekijn voor de toekomst.

2. Schoolpopulatie OBS Harlekijn

OBS Harlekijn is een openbare school en ieder kind – dus óók een leerling met speciale onderwijsbehoeften - is welkom. Het verwijzingspercentage naar het speciaal onderwijs is zeer laag. De Harlekijn is een school met 341 kinderen. Het lukt de Harlekijn om bijna alle kinderen op school te houden. De wijk Klingerberg is een gemêleerde wijk qua bevolking en bebouwing. In deze wijk zijn 2 scholen gevestigd: OBS Harlekijn en katholieke basisschool De Klingerberg. Deze school ligt op korte afstand van de Harlekijn aan de andere kant van de wijk. Hun populatie is door beleid en ligging anders dan die van de Harlekijn.

Spreiding over de wijken

De leerlingen van OBS Harlekijn zijn afkomstig uit diverse wijken van Blerick:

- o 24,0 % komt uit de naastgelegen wijk Vastenavondkamp
- o 17,0 % komt uit de Boekend/Hout-Blerick
- o 4,5 % komt uit nog andere wijken van Blerick o.a. Vossener
- o 0,5 % komt uit Venlo
- o 54,0 % komt uit de gehele wijk van de Klingerberg.

De populatie van OBS Harlekijn

De populatie is een afspiegeling van de maatschappij en divers. Een klein aantal allochtone kinderen heeft ouders met een dubbele nationaliteit. Thuis worden kinderen vaak nog tweezijdig opgevoed: met het ene been in de cultuur van Nederland, het andere been in het thuisland van de ouders waar de "roots" liggen. In 2014 zijn er op OBS Harlekijn 18 leerlingen met een niet-Nederlandse nationaliteit. De overige leerlingen hebben allemaal de Nederlandse nationaliteit.

Geloofsovertuiging

49 % Rooms-katholiek

17 % Islamitisch

4 % Jehovah's getuigen, Hindoeïstisch, Boeddhistisch, Oecumenisch, Orthodox Christelijk, Christelijk Baptisme, Christelijk Orthodox Baptisme

30 % van de kinderen hangt geen geloof aan.

Opleidingsniveau van de ouders

3 % onbekend

6 % basisonderwijs of (v)so-zmlk

21 % LBO/VBO praktijk onderwijs, VMBO basisberoeps/kader beroepsgerichte leerweg

70 % Mavo of VMBO-t en hoger.

Zij-instroom en uitstroom

De Harlekijn heeft naast de 'normale' instroom van 4-jarigen altijd veel tussentijdse zij-instroom én zij-uitstroom. De oorzaak van de uitstroom is in vrijwel alle gevallen vanwege verhuizing en heel soms vanwege plaatsing naar het SBO of SO.

De oorzaken van de zij-instroom zijn merendeels verhuizing, maar regelmatig ook ontevredenheid over de school die het kind op dat moment bezoekt. Veel van die leerlingen waren op de andere school leerlingen met speciale onderwijsbehoeften.

Wijk de Klingerberg in Blerick

De wijk Klingerberg heeft de afgelopen jaren veel aandacht gekregen van de gemeente Venlo. De gemeente heeft met de Maatschappelijke Agenda en het project 'Samen Vooruit' geïnvesteerd in deze wijk. In samenwerking met diverse disciplines is de leefbaarheid in de wijk op een hoger plan getild. De Harlekijn heeft hier een hele belangrijke rol in. Ze wil de 'spil' in de wijk zijn. Deze wijk heeft de jongste gemiddelde leeftijd (in vergelijking met de wijken in Venlo) hetgeen betekent dat er veel kinderen met jonge ouders wonen.

Het Veiligheidshuis geeft aan dat met name in de Klingerberg relatief gezien vaak huiselijk geweld voorkomt én dat er factoren in de wijk zijn die de kans op huiselijk geweld vergroten. De ondersteuningsbehoefte van gezinnen wordt alleen maar groter. Interventies die het schoolteam neemt samen met externen (bureau jeugdzorg, schoolarts, AMK, politie, jeugdregisseur, leerplicht, bewindvoering, kindbescherming, etc.) worden steeds intensiever. Men weet elkaar snel te vinden en komt snel tot actie. OBS Harlekijn is hier vaak initiërend in. De Harlekijn ondervindt veel overlast van kinderen van andere scholen in de omgeving en oudere jeugd. Doordat er kinderen van andere scholen instromen, blijven 'ruzies en pesterijen' doorspelen op school én na schooltijd. Veel zij-instromers moeten zich dus eerst weer veilig kunnen voelen.

Samengevat:

OBS Harlekijn heeft te maken met een gemêleerde populatie. Elke dag is het een uitdaging om samen met team en ouders de kinderen die kansen te bieden die ze nodig hebben voor een goede toekomst. De Harlekijn geeft dan ook "Eigentijds met een optimistische blik naar morgen" verder vorm aan de onderwijsbehoeften van kinderen.

Bijlage:

Vanaf blz. 29 treft u de kengetallen in de bijlage van onze leerlingenpopulatie aan van afgelopen jaren.

3. Onderwijsvisie van OBS Harlekijn

OBS Harlekijn is een professionele organisatie waarin de leerkrachten het onderwijs, de opvoeding én de zorg op hoog niveau verzorgen. Dat doen zij in een open sfeervolle collegiale omgeving vanuit de basis van het openbaar onderwijs "Niet apart, maar samen".

OBS Harlekijn werkt naar eigentijds passend onderwijs, waarbij verschillen juist extra motiveren om breed, gevarieerd en gedifferentieerd onderwijs te bieden. Het gaat hierbij om de totale ontwikkeling van de kinderen. Dat betekent het verzorgen van een geïntegreerd aanbod op het gebied van de cognitieve, sociaal-emotionele, culturele en lichamelijke ontwikkeling, waarbij de kerndoelen voor het primair onderwijs richting en houvast geven aan de onderwijsactiviteiten.

OBS Harlekijn stimuleert een dergelijke eigentijdse gedachte door de onderwijsmethodes zo goed mogelijk te integreren voor alle groepen, maar ook door allerhande actuele leefaspecten met het onderwijs te verbinden. Er wordt gekookt, er wordt ontdekt met en door techniek, er is kennis van en zorgen voor de natuur, naast taal aandacht voor poëzie, naast kennis van de eigen omgeving tevens ook zorg voor het gezamenlijk cultureel erfgoed. Veel van deze aangehaalde zaken die in de huidige maatschappij behoorlijke aandacht verdienen, worden de school binnengehaald om het eigentijdse karakter te onderstrepen. Het lesaanbod wordt - zoveel als mogelijk - geïntegreerd in de thema's van de diverse groepen. Op deze wijze staat een school in het leven, in een wijk en niet er (net even) naast.

Het beeld dat veel ouders hebben van het leven op school komt voort uit hun eigen ervaring: het moet stil zijn, er moet rust zijn, ogen gericht op het bord, mondjes dicht. Echter het schoolkind van vandaag is niet alleen bezig met het schoolleven, maar is tevens onophoudelijk op zoek naar wat het zelf kan, wat zijn eigen talenten zijn en hoe je dat laat zien aan elkaar. Er wordt dan ook gebruik gemaakt van coöperatief leren, werken in kleine groepen, groepsoverstijgende instructie en zelfstandig leren. Naast het leren in de klas, de gangen en de aula's maakt de Harlekijn ook gebruik van het binnen- en buitentheater, waar elk kind - individueel of in groepsverband - zichzelf durft en ook kán presenteren.

Bovendien wordt er jaarlijks – voor ouders en andere kinderen – een presentatie verzorgd waarbij de (zelf)expressie een groot aandeel heeft. Het nieuwe buitentheater kan nog meer positief bijdragen aan de fundamentele behoefte van kinderen om zich te presenteren.

Ook wordt meer en meer gestimuleerd dat leerlingen met hun eigen gemaakte powerpointpresentaties, opgenomen filmpjes en gemaakte foto's de nieuwe media gebruiken voor boekpresentaties of spreekbeurten via het smartboard. Hiervoor wordt er volop gebruik gemaakt van de digitale mogelijkheden. De groepen 1-2 beschikken over een groot t.v.scherm dat aangesloten is op de computer. Vanaf groep 3 beschikt iedere groep over een digitaal Smartboard. In elk klaslokaal kunnen de kinderen - op een groot scherm en met behulp van alle educatieve internetprogramma's - in een oogwenk kennis nemen van wat bijvoorbeeld aan de andere kant van de wereld is gebeurd. De Harlekijn heeft deze bewuste keuze voor media-educatie gedaan omdat alle kinderen steeds meer door deze media in een echte digitale wereld zullen staan. En de school heeft daarbij ook haar taak de kinderen daarop goed voor te bereiden.

OBS Harlekijn heeft haar visie in het schoolplan uitgebreid beschreven in 3 kernwaarden:

- OBS Harlekijn een openbare school
- OBS Harlekijn een eigentijdse school
- OBS Harlekijn passend onderwijzen als vakmanschap met een hoge opbrengst.

Vanwege de inhoud van dit ondersteuningsprofiel wordt er ingezoomd op de derde kernwaarde: **OBS Harlekijn....passend onderwijzen als vakmanschap met een hoge opbrengst**

Elk kind, overal ter wereld, wil leren en als een kind dat niet wil, is er iets aan de hand. In elk kind schuilen talrijke mogelijkheden. Het is de uitdaging van elke school en leerkracht om juist deze kansen te ontdekken i.p.v. denken in tekorten of mankementen. De Harlekijn gaat uit van de onderwijsbehoefte van elk kind. Ook al zijn deze verschillend, ze worden door de Harlekijn zoveel als mogelijk gerespecteerd. Er wordt dan ook geen nadruk gelegd op wat een kind (nog) niet kan, maar wel op kansen en ontwikkelingsmogelijkheden. Wat een kind ook inbrengt, de school zal trachten aan te sluiten bij wat positief is en dát stimuleren. Hierbij is het van belang om ook naar de kwaliteiten van de leerkrachten te kijken, maar ook naar die van de ouders. Wat positief is, kan gestimuleerd worden en kan worden benut voor het onderwijs op de Harlekijn. De Harlekijn stelt zich daarbij als het ware vragend op bij elk kind:

“Wat heeft dit kind, van deze ouders, in deze klas en op deze school, samen met deze leerlingen, met deze leerkracht de komende tijd – soms extra - nodig om bepaalde doelen te bereiken?”

Vanzelfsprekend zal ook de leerkracht van de Harlekijn bij zo'n vragende houding zichzelf de vraag stellen:

“Hoe kan ik mijn instructie, aanpak en begeleiding zó maken dat dit kind de doelen kan bereiken?”

Zolang er sprake is van een verantwoorde begeleiding, blijft elk kind op OBS Harlekijn. Daarbij is belangrijk dat de school aan de onderwijsbehoefte van het kind moet kunnen blijven voldoen. Het kan dat er daarbij speciale maatregelen of afspraken nodig zijn. De ouders worden daarbij altijd vroegtijdig betrokken. Het is mogelijk dat kinderen - na externe raadpleging - in een persoonlijk leertraject worden geplaatst. Er wordt dan een ontwikkelingsperspectief opgesteld. Het kind krijgt dan een eigen leerlijn met een passend einddoel voor een of meerdere onderdelen. Het kind wordt binnen die lijn gevolgd.

4. Basiskwaliteit van het onderwijs

De inspectie van Onderwijs controleert en beoordeelt de kwaliteit van de school. Hiervoor heeft de inspectie diverse middelen ter beschikking. De resultaten van de tussenopbrengsten en de eindopbrengsten zijn voldoende. Bij haar bezoek in februari 2012 heeft de inspectie beoordeeld dat OBS Harlekijn een basisarrangement heeft.

OBS Harlekijn

- X** heeft een basisarrangement
- o heeft een basisarrangement met attendering
- o is een zwakke school

In mei 2011 heeft de inspectie OBS Harlekijn bezocht in het kader van VVE (Voor en Vroegschoolse Educatie). De inspectie beschrijft in haar verslag van 12 oktober 2011 dat het bezoek geen aanleiding heeft gegeven voor het maken van vervolgafspraken. De inspectie vertrouwt erop dat de school en de peuterspeelzaal de genoemde verbeterpunten in hun planning voor de komende jaren zullen opnemen. Zie <http://www.onderwijsinspectie.nl> voor de inspectierapporten.

5. Toelaatbaarheid op OBS Harlekijn

Als een kind op OBS Harlekijn wordt aangemeld, is het niet vanzelfsprekend dat de ontwikkeling voldoende kansrijk is binnen de mogelijkheden die de school kan bieden. Het is daarom belangrijk om problemen vroegtijdig te signaleren om van daaruit de toelaatbaarheid tot de Harlekijn te onderzoeken. Hierbij maakt de school in eerste instantie gebruik van de informatie die door ouders wordt verstrekt en van informatie die van de peuterspeelzaal of het kinderdagverblijf afkomstig is. Bij aanmelding van kinderen die al een andere basisschool bezoeken, wordt in eerste instantie gebruik gemaakt van informatie die door ouders wordt verstrekt en van informatie van de school van herkomst. Het kan zijn dat de verkregen informatie voor ons onvoldoende is voor een goede beoordeling. We vragen dan extra informatie op bij de ouders en/of vragen ouders toestemming voor extra – mogelijk specialistisch – onderzoek en/of voor het mogen opvragen van gegevens bij andere instanties. Een tijdelijke plaatsing gedurende het onderzoek kan tot de mogelijkheden behoren.

Op basis van de verkregen informatie vraagt OBS Harlekijn zich af of de school de benodigde ondersteuning zelf kan bieden. Vervolgens wordt er een besluit genomen tot definitieve toelating of tot afwijzing. Als dit laatste het geval is, gaat de Harlekijn samen met de ouders op zoek naar andere mogelijkheden: binnen een andere reguliere school of kijken naar de toelaatbaarheid tot speciaal (basis)onderwijs.

Als de eerste informatie via de ouders bij of na de aanmelding bij de school inschattingsvragen oproept m.b.t. extra ondersteuning, wordt er – samen met ouders - zorgvuldig bekeken of het kind op de Harlekijn een goede ontwikkeling kan doormaken. In een stappenschema ziet dat er dan als volgt uit:

1. De ouders hebben hun kind aangemeld en er zijn inschattingsvragen. Er vindt een oriënterend gesprek plaats en de ouders worden om toestemming gevraagd om (meer) benodigde informatie op te vragen.
2. De door de school verzamelde informatie wordt bestudeerd door de intern begeleider en besproken met de directeur en met de leraar van de groep waarvoor het kind aangemeld wordt. Er wordt ingeschat om deze informatie al dan niet te delen met meerdere teamleden. Zo nodig wordt de bovenschoolse ondersteuningscoördinator van stichting Akkoord! er bij betrokken. Er kan worden besloten om het kind te observeren in de school of instelling waar het kind op dat moment zit.

3. Van het kind wordt het volgende in kaart gebracht:
 - a. wat zijn de mogelijkheden en de belemmeringen van het kind en de omgeving?
 - b. wat hebben kind, school en ouders nodig om het kind te kunnen begeleiden?
 - c. wat zijn de mogelijkheden van de Harlekijn?
 - d. wat zijn de onmogelijkheden van de Harlekijn?
 - e. kunnen de onmogelijkheden worden opgelost, eventueel ook met expertise of middelen vanuit onze stichting Akkoord! of uit het samenwerkingsverband?
4. Er wordt een schriftelijk overzicht gemaakt van de informatie uit stap 1 t/m 3. Intern begeleider, directeur en zo nodig leerkracht(en) bespreken of er voldoende kansen zijn voor de begeleiding van het kind op de Harlekijn, in een perspectief van meerdere jaren.
5. Er volgt een adviesgesprek met de ouders waarin de directie en de intern begeleider aangeven wat de mogelijkheden van de school hierin zijn. Er zijn drie mogelijkheden:
 1. Het kind wordt plaatsbaar geacht: er zal - op basis van het document in stap 4 - een handelingsplan worden opgesteld waarin wordt vermeld hoe de begeleiding van het kind bij de start eruit gaat zien. Dit handelingsplan is een soort "contract". Na goedkeuring en ondertekening van het handelingsplan - door zowel school als ouders - wordt het kind definitief op de Harlekijn ingeschreven.
 2. Er zijn onvoldoende gegevens of twijfels. Het kind wordt tijdelijk geplaatst met een afgesproken termijn. Gedurende deze periode loopt het onderzoek door en het verblijf binnen de Harlekijn levert ook nadere informatie op. Daarna wordt besloten het kind definitief wel of niet te plaatsen (zie 3).
 3. Het kind wordt afgewezen. De school zal de ouders vertellen waarom het kind niet geplaatst kan worden. De schriftelijke argumentatie wordt opgestuurd aan de ouders en aan het bevoegd gezag van de school. OBS Harlekijn ondersteunt de ouders in de zoektocht naar een passende plek.

Soms zit een kind al op de Harlekijn en komen de vragen omtrent "de juiste plek voor dit kind" gedurende de schoolloopbaan. Ook dan wordt het stappenplan doorlopen en beoordeeld of continuering of de plaatsing van het kind elders tot de mogelijkheden behoort.

6. Ondersteuning

Het Samenwerkingsverband (SWV) hanteert de volgende niveaus van ondersteuning:

Basisondersteuning

Niveau 1:

Groepsplan/handelingsplan onder verantwoording van de leerkracht

Niveau 2:

Handelingsplan met ondersteuning van interne begeleiding waarbij een beroep gedaan kan worden op de regulier beschikbare middelen

Lichte ondersteuning

Niveau 3:

Arrangementen (inclusief eventuele extra ondersteunings- middelen/expertise SO) op de eigen school en/of in combinatie met andere scholen

Zware ondersteuning

Niveau 4:

Plaatsing in het Speciaal Basis Onderwijs

Niveau 5:

Plaatsing in het Speciaal Onderwijs

Binnen het SWV wordt er van uit gegaan dat niveau 1 en 2 vanuit de reguliere lumpsum middelen gerealiseerd wordt.

6.1 Basisondersteuning

Inleiding

Wat is basisondersteuning?

Passend onderwijs streeft ernaar schoolnabij een oplossing te bieden voor iedere leerling en dus met name ook voor die leerling met speciale onderwijsbehoeften. De geboden ondersteuning kan per basisschool sterk verschillen. In dit ondersteuningsprofiel beschrijft OBS Harlekijn de basisondersteuning die zij kan bieden aan alle leerlingen, zowel preventief als licht curatief en wel op een planmatige wijze.

Onder preventie verstaan we de basisondersteuning voor alle leerlingen die er op is gericht om tijdig leerproblemen en opgroei- en opvoedproblemen te signaleren. Dat wil zeggen vroegtijdig alert zijn op de veranderingen in de ontwikkelingen van het kind.

6.1 Basisondersteuning, bestaande uit:

6.1.1 Preventieve en licht curatieve zorg

Het eerste aspect van de basisondersteuning is gericht op de ondersteuningsmogelijkheden die de school biedt, al dan niet in samenwerking met partners.

De leerkrachten hebben kennis van en kunde in het vak van leraar. Ook als het gaat om leerlingen met speciale onderwijsbehoeften

Alle leerkrachten hebben een bevoegdheid als basisschoolleerkracht en de meeste leerkrachten hebben een ruime ervaring in het onderwijs en houden hun ontwikkeling bij in het bekwaamheidsdossier.

De pedagogisch-didactische vaardigheden van de docenten worden door de school continu bewaakt en beoordeeld. Dit gebeurt o.a. door klassenobservaties door directie, IB'ers, LB'ers en collegiale intervisie en de gesprekkencyclus.

Het team is goed ingewerkt in de moderne methodes:

- Groep 1-2: Kleuterplein
- Groep 3 : Veilig Leren Lezen en Veilig de wereld in
- Groep 4-8: Alles-in-1 en Alles-Apart
- Groep 3-8: De Wereld in Getallen (rekenen)
- Groep 4-6: Estafette (technisch lezen)
- Groep 5-8: Nieuwsbegrip (begrijpend lezen)
- Groep 1-8: Goed gedaan (sociaal-emotioneel)

Het team is geschoold in en is op de hoogte van leerlingvolgsysteem ZIEN, Meidenvenijn, Pestprotocol, Protocol Kindermishandeling. De specialist voor 'gedrag' en voor 'leren' kan ingezet worden. De specialist gedrag richt zich op de sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind. De specialist leren richt zich m.n. op de implementatie van methodes. Beiden werken samen met de IB-ers, directie, leerkrachten, ouders en externen.

Vanaf groep 6 wordt er gewerkt met een Ontwikkelings Perspectief (OPP) voor die kinderen die een aanzienlijke leerachterstand hebben opgebouwd.

De leerkrachten hanteren een helder en gestructureerd en op veilig leren gericht klassenmanagement.

Het team werkt met het BAS-project ofwel Bouwen aan een Adaptieve School o.l.v. het Seminarium voor Orthopedagogiek, Hogeschool Utrecht. De opgedane kennis en gemaakte afspraken worden geborgd in documenten en zorgen voor een stevige basis om passend onderwijs verder op de Harlekijn vorm te geven en te verankeren.

Hierbij hanteren de leerkrachten een jaarplan waarin alle vakgebieden uitgewerkt staan. Dit is weer uitgewerkt in een overzichtelijk lesrooster. In de dagplanning van de leerkracht staat het lesdoel vermeld. In het kader van voorspelbaar leerkrachtgedrag maakt de leerkracht de leerling hiervan deelgenoot door de planning op het bord weer te geven en te bespreken. Het doel van de les wordt expliciet met de kinderen gedeeld (in kindertaal 'wat gaan we leren?').

Er wordt gebruik gemaakt van moderne methodes waarbij coöperatieve werkvormen veelvuldig gehanteerd worden. Zo zoomt de methode 'Alles-in-1' in op diverse leerstijlen van de kinderen. De leerkrachten geven instructie via het Directe Instructie Model (DIM). Direct vanaf groep 1 neemt begeleid zelfstandig leren een belangrijke plek in. Alle kinderen werken dan ook met een weektaak.

De leerkrachten besteden structureel aandacht aan sociaal-emotioneel leren en benaderen de kinderen zoveel mogelijk oplossingsgericht.

Er wordt door de hele school met de methode "Goed Gedaan" gewerkt. Deze methode speelt in op de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen en werkt met concrete en maatschappelijke situaties (o.a. nee zeggen, pesten, sociale media, wenselijk gedrag). Kinderen krijgen daarbij competenties aangeleerd. Deze competenties sluiten aan op diverse aspecten die ook worden gemeten bij het signaleringsinstrument 'Zien'. Het gaat om:

- Welbevinden
- Betrokkenheid
- Sociaal initiatief
- Sociale flexibiliteit
- Sociale autonomie
- Impulsbeheersing
- Inlevingsvermogen

Bij de methode 'Goed Gedaan' krijgen de ouders voorafgaand aan elk thema een brief met het onderwerp dat op dat moment speelt binnen de groep. Op deze manier kunnen zij hierop inspelen en blijven ze betrokken bij de ontwikkeling van hun kind op school. Ook is het aan de hand van een afbeelding in de klas duidelijk zichtbaar waar de groep op dat moment mee bezig is. De thema's zijn schoolbreed van groep 1 t/m 8 hetzelfde. Alle groepen zijn dus op hetzelfde moment met hetzelfde thema bezig. Zo kunnen leerkrachten makkelijk en snel op een redelijk uniforme wijze inspelen op het gedrag van de kinderen uit alle groepen.

In de bovenbouw werken de leerlingen met een Persoonlijk Ontwikkelings Plan (POP). Dit POP kan gericht zijn op gedrag en/of op didactische gebieden. De leerkracht voert regelmatig gesprekken met de leerling. De leerling leert op deze manier kritisch naar zichzelf te kijken en naar de omgeving en vanuit daar kwaliteiten en actiepunten te benoemen. Samen met de leerkracht wordt er bekeken welke materialen of acties er nodig zijn om dit ontwikkelpunt te verbeteren of te bereiken. Mocht het nodig zijn, dan kunnen onderdelen uit het POP met de ouders besproken worden. Kinderen krijgen op deze manier inzicht in hun eigen onderwijsbehoeften en leren daarbij hoe ze zichzelf kunnen versterken. Ook leren ze de juiste materialen inzetten en/of de juiste personen aan te spreken die hen kunnen helpen om het gestelde doel te bereiken.

De leerkrachten zijn gedreven en vaardig in het gedifferentieerd lesgeven zodat alle leerlingen op hun eigen niveau aan bod komen.

De Harlekijn biedt leerlingen de ruimte om anders te zijn en zich te ontwikkelen op hun eigen niveau en leert de kinderen respectvol om te gaan met deze verschillen.

De Harlekijn heeft gekozen voor convergent differentiëren. Dat betekent dat het basisaanbod eerst en onverkort voor de hele groep geldt. Daarnaast ontvangen bepaalde groepjes leerlingen naast dit basisaanbod, verlengde instructie, extra leertijd of extra leerstof om de doelen van de hele groep te bereiken. Denk hierbij aan rugzakleerlingen, dyslexie, dyscalculie, ADHD, ADD, PDD-NOS, etc. Aan kinderen die een leervoorsprong hebben (meer- en hoogbegaafd) worden uitdagende activiteiten aangeboden ter verdieping/verrijking. Aan kinderen met een verminderde intelligentie wordt tijdens de verlengde instructie met name ingezoomd op modelleren (voordoen – nadoen).

Onderstaande stappen worden gevolgd:

1. De leerkracht verwoordt om wat voor probleem het gaat. De leerkracht doet de werkwijze voor. De leerkracht verwoordt de werkwijze.
2. De leerkracht en leerling voeren samen de werkwijze uit. Vooral de leerkracht verwoordt de werkwijze. De leerling verwoordt om wat voor probleem het gaat.

- 3 De leerling verwoordt om wat voor probleem het gaat. De leerling voert de werkwijze uit. De leerling verwoordt tijdens het uitvoeren de werkwijze. De leerkracht controleert zowel de werkwijze als de verwoording.
4. De leerling voert uit en verwoordt zachtjes de belangrijkste punten.
5. De leerling voert uit zonder waarneembaar te verwoorden. De leerling is in staat de eigen uitvoering te controleren.
6. De leerling is in staat zowel het verwoorden als het proces van uitvoering te verkorten en zichzelf te controleren

De Harlekijn werkt met groepsplannen voor rekenen, spelling, technisch- en begrijpend lezen. Hierbij wordt uitgegaan van de onderwijsbehoeften van het kind, geclusterd binnen de groep waarin het kind werkt. De groepsplannen worden twee keer per jaar vastgesteld.

In de keuze van nieuwe methodes is rekening gehouden met de mogelijkheden van differentiatie op niveau. Speciaal te vermelden is de opbouw van de methode 'Alles-in-1' en 'Alles Apart' waarbij vrijwel alle vakken (m.u.v. rekenen) geïntegreerd worden aangeboden in 6 niveaus. Dat betekent dat de leerlingen op hun eigen niveau kunnen werken. Voor het vak rekenen zijn de rekentijden gelijk gesteld voor alle groepen waardoor wisseling van groep mogelijk is en kinderen op hun eigen niveau in een andere groep kunnen werken.

OBS Harlekijn heeft een afgestemd aanbod voor leerlingen met meer of minder dan gemiddelde intelligentie.

De leerkrachten zijn geschoold in het omgaan met meer- en minder begaafde kinderen. De gedragsspecialist heeft zijn master SEN afgesloten met een afstudeeronderzoek naar meer- en hoogbegaafdheid en heeft ook cursussen 'omgaan met meer- en hoogbegaafde kinderen' gevolgd verzorgd door het BCO. Voor de meer- en minder begaafde leerlingen wordt een HGPD/ handelingsplan opgesteld, dat - indien nodig - aan de BCO-consultant kan worden voorgelegd.

Binnen de groepsplanbespreking worden de specifieke onderwijsbehoeften van deze leerlingen besproken. Wanneer de signalering niet toereikend is, volgt er overleg in een groter zorgteam waar mogelijk externen bij aanwezig zijn. Er wordt gewerkt met methodes (zie pagina 9) die allemaal een afgestemd aanbod hebben voor minder of meer gemiddelde intelligenties, zodat er met eenzelfde thema op meerdere niveaus gewerkt kan worden binnen de eigen groep.

Tevens vindt compacting plaats waardoor er meer ruimte is voor passend aanbod. Het uitgangspunt hierbij is dat er wordt uitgegaan van de onderwijsbehoeften. Verder beleid wordt de komende periode binnen de stichting Akkoord-po! uitgestippeld.

De Harlekijn heeft clustercriteria opgesteld:

<p>Instructie onafhankelijke leerlingen: verkorte instructie, minimaal op 1,0 lijn</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kunnen goed zelfstandig werken, dit houdt onder andere in: <ul style="list-style-type: none"> - Sterke werkhouding; werken met geringe of zonder sturing - Zoekt zelf naar oplossingen • Didactisch sterk genoeg op dat vakgebied (hoge scores, minimaal 80%, behoefte aan extra uitdaging) • CITO-scores A/hoge B • De leerling geeft behoefte van instructie aan op nieuwe / bestaande onderdelen. • Groep 3: vll=raketgroep/lijn en vll=zongroep/lijn rekenen
<p>Instructiegevoelige leerlingen: basisinstructie, in principe op 1,0lijn</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Leerlingen kunnen na basisinstructie van de leerkracht zelfstandig werken: <ul style="list-style-type: none"> - werkhouding voldoende - probeert eerst zelf oplossingen te zoeken, vraagt eventueel om hulp. • scores voldoende tot ruim voldoende op de methode gebonden toetsen • De minimumdoelen worden behaald. • CITO-scores B/ C (hoge en midden)

	<ul style="list-style-type: none"> • Groeps 3: vl=maangroep/lijn rekenen • Groep 7 en 8: We streven ernaar om de kinderen zelf te laten aangeven wat ze aan basisinstructie nodig hebben. De minimumdoelen moeten hierbij behaald worden. • De leerling geeft behoefte van instructie aan op nieuwe / bestaande onderdelen.
Instructieafhankelijke leerlingen: verlengde instructie, zoveel mogelijk 0,75 lijn	<ul style="list-style-type: none"> • Kinderen die niet genoeg hebben aan de basisinstructie, krijgen verlengde instructie. Dit om minimaal de 0,75 lijn te behouden en te streven richting de 1,0 lijn. • Dit kan werkhoudingonafhankelijk zijn. • Kinderen die cognitief en/of sociaal-emotioneel gebied meer aandacht nodig kunnen hebben • CITO-scores C (laag) & D/E • Hebben gerichte instructie tijdens het werken aan de instructietafel (herhaling van klassikale instructie is te weinig. • Scoren onvoldoende op de methodegebonden toetsen • Groep 7 en 8: De leerling geeft behoefte van instructie aan op nieuwe / bestaande onderdelen.
Leerlingen met een eigen leertraject: instructie afhankelijk van leerroute (indien op 0,5 lijn)	<ul style="list-style-type: none"> • Leerlingen die langdurig uitval hebben op cognitief- en sociaal-emotioneel gebied. • Besproken met BCO • Deze leerlingen hebben een HGPD. • Kinderen die minimaal 3x achter elkaar CITO E-scores hebben. • Kinderen die de basistof niet kunnen beheersen. • Zij werken op een eigen leerlijn. • Er wordt een OOP opgesteld. • De leerling geeft behoefte van instructie aan op nieuwe / bestaande onderdelen.

OBS Harlekijn heeft een afgestemd aanbod voor VVE-leerlingen (Voor-en Vroeg-schoolse Educatie).

Het doel is dat alle kinderen naar groep 3 gaan zonder achterstand op het gebied van taal/lezen en rekenen. De onderbouwleerkrachten (groep 1 t/m 3), onderwijsassistente, leerlingbegeleider en IB-er onderbouw van OBS Harlekijn zijn geschoold voor VVE door de opleiding Vversterk op maat, verzorgd door het Seminarium voor Orthopedagogiek, (Hogeschool Utrecht). Middels pre-teaching, verlengde instructie en het bieden van extra leertijd krijgen de kinderen die dat nodig hebben speciale aandacht van de leerkracht in de eigen groep. De leerkracht kan hierbij op bepaalde momenten ondersteuning krijgen van stagiaires en van een onderwijsassistente. De IB-er houdt het algehele overzicht en coördineert.

In de groepen 1-2 wordt uitgegaan van een rijke leeromgeving. Leerkrachten werken veel met hoeken zowel in de groep als op de gangen. Vanuit de methode Kleuterplein wordt er gedifferentieerd op niveau. Ouders worden betrokken bij het leerproces. Bij elk thema (8 in totaal) van Kleuterplein worden de ouders van de VVE-kinderen uitgenodigd voor een informatiebijeenkomst. Ze ontvangen een ouderbrief, een themawoordenlijst en krijgen uitleg over de betekenis van de woorden, de versjes en liedjes. De school zorgt er actief voor dat de ouders lid van de bibliotheek worden. Ze worden extra geïnformeerd over het belang van voorlezen, het bezoek aan de bibliotheek en het uitbreiden van de woordenschat. In de groepen 2 krijgen de VVE-kinderen een vakantietas mee naar huis (kerstvakantie en grote vakantie). Zo kan het kind thuis - samen met de ouders - in de vakanties extra oefenen met de vakgebieden taal en rekenen. De aansluiting van de peuterspeelzaal naar groep 1 wordt zorgvuldig voorbereid. Naast de gesprekken tijdens de verslagavonden, worden er ook andere contactmomenten georganiseerd. Er wordt nauw samengewerkt met BCO, Bureau Jeugdzorg, Mutsaersstichting, GGD arts, Ambulant begeleiders, logopedisten, voor- en naschoolse opvang.

De leerkrachten zijn vaardig in het vroegtijdige signaleren van leer- en ontwikkelingsproblemen en brengen hun bevindingen op adequate wijze in de zorgstructuur van de school.

Bij aanmelding van nieuwe leerlingen vindt er een gesprek plaats met een onderbouw leerkracht of de directie middels een uitgebreid aanmeldingsformulier en kennismakingsformulier. Tijdens dit gesprek wordt de voorschoolse periode besproken en worden kwaliteiten en aandachtspunten benoemd.

Er vindt een logopedische screening plaats bij de peuters. De leerkrachten van groep 1 t/m 8 hebben de mogelijkheid om een screening aan te vragen voor leerlingen die dat nodig hebben. In groep 2 vindt er een MRT screening (Motorische Remedial Teaching) plaats door de sportconsulent van de Gemeente Venlo, tevens geschoold MRT-specialist.

Leerkrachten hebben veel persoonlijk contact met leerlingen en observeren regelmatig. Belangrijke signalen worden in het leerlingvolgsysteem Parnassys genoteerd en worden overlegd met de IB-er. Tevens wordt er vanaf groep 1 gewerkt met het signaleringsinstrument ZIEN! Dit geeft de leerkracht en intern begeleider handvatten om vroegtijdig te signaleren welke kinderen mogelijk extra ondersteuning nodig hebben om tot leren te komen. Ook brengt ZIEN het sociaal functioneren van kinderen in kaart in alle groepen. Dit instrument wordt jaarlijks in november afgenomen en indien nodig in maart aangepast. Uit "ZIEN" komen resultaten.

Een leerling kan op 4 niveaus scoren. Deze zijn: zwak – voldoende - ruim voldoende - sterk. Naar aanleiding van "ZIEN" wordt op de gebieden - daar waar extra aandacht nodig is - in overleg met ouders een plan gemaakt.

Vanaf groep 1 worden de Cito-toetsen ingezet. Deze toetsen worden gebruikt voor het signaleren op leergebied. De resultaten op de Cito-toets worden twee keer per jaar op teamniveau besproken. Na iedere bespreking maakt de leerkracht een plan om de (streef)doelen te bereiken. Er wordt gekeken naar de positieve effecten van een bepaalde aanpak door een leerkracht. Zo wordt er gebruik gemaakt van elkaars kwaliteiten waardoor alle leerlingen er profijt van hebben.

Drie keer per jaar vindt er een groepsbespreking plaats met de groepsleerkracht en de IB-er. In dit gesprek worden alle leerlingen besproken, specifiek de leerlingen met speciale onderwijsbehoeften. De handelingsplannen van deze leerlingen worden doorgenomen. Indien nodig wordt preventief ambulante begeleiding ingezet. Elke leerkracht kan altijd een gesprek aanvragen bij de IB-er en/of LB-er.

De leerkrachten zijn vaardig in het vroegtijdig signaleren van ondersteuningsbehoeften van ouders en gezin.

Leerkrachten werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundigen en partner bij de analyse van de situatie en het bedenken en uitvoering van de aanpak. Er worden verslagen gemaakt van de gesprekken met de ouders en opgeslagen in Parnassys. Indien er sprake is van ondersteuningsbehoeften van ouders of het gezin, bespreekt de leerkracht dit met de ouder en roept eventueel de hulp in van IB'er/directie. Naar aanleiding hiervan worden ouders, indien nodig, doorverwezen naar externe instanties (bv. schoolarts, pedagogisch spreekuur).

De leerkrachten scholen zich op die aspecten van het werk die betrekking hebben op een betere zorg voor leerlingen, voornamelijk samen met gehele team.

De teamscholing richt zich jaarlijks op het verbeteren van aspecten die te maken hebben met betere zorg en beter passend onderwijs gericht op hogere opbrengsten. De rode draad van de afgelopen jaren is het BAS-traject (Bouwen aan een Adaptieve School) onder begeleiding van het Seminarium voor Orthopedagogiek. Daarnaast heeft het team besloten de deskundigheidsuren (die eigenlijk individueel en naar eigen keuze ingezet mogen worden) in gezamenlijkheid in te zetten. De laatste jaren was dit het werken met de Smartboarden, Begrijpend lezen, Rekenen en Communicatie. Individuele scholing vindt plaats op verzoek van de leerkracht of van de directeur. Tijdens teamvergaderingen wordt het team op de hoogte gesteld van de nieuwste onderwijsontwikkelingen die voor de organisatie van belang kunnen zijn.

Dit wordt geleid door directie, interne begeleiders, leerkrachten LB en/of andere specialisten op school. Het hele team wordt betrokken bij en is beter in staat om de opbrengstgegevens te analyseren met als doel betere afstemming van het leerstofaanbod op de ontwikkelingsbehoeften van de kinderen. De school organiseert collegiale intervisie momenten en dagelijks is er collegiaal overleg.

Op stichtingsniveau worden deskundigheidsmiddagen georganiseerd, met en van elkaar leren.

OBS Harlekijn heeft de fysieke toegankelijkheid en de beschikbaarheid van hulpmiddelen voor leerlingen met een (meervoudige) lichamelijke handicap goed geregeld.

OBS Harlekijn heeft rolstoeltoegankelijke ingangen, heeft 2 invalidetoiletten en alles is gelijkvloers. Ze beschikt over nieuw en eigentijds meubilair, waarbij elke groep heeft een grote instructietafel heeft. Alle leerlingensetjes zijn verstelbaar. In de school zijn in de ruime gangen en gemeenschapsruimten vele werkplekken waar leerlingen afgezonderd en/of rustig kunnen werken. Er zijn diverse aangepaste materialen aanwezig voor kinderen met een (meervoudige) lichamelijke handicap, zoals speciale schaar, schrijfmateriaal en wiebelkussen. De school heeft diverse hulpmiddelen om de taakgerichtheid en het omgaan met uitgestelde aandacht te vergroten zoals: time-timers, koptelefoons, gestructureerde dagprogramma's/dagritmekaarten.

Verder worden - waar nodig - door de conciërge aanpassingen gerealiseerd.

OBS Harlekijn heeft een aanpak gericht op (sociale) veiligheid en 't voorkomen van gedragsproblemen.

De Harlekijn heeft 3 vaste schoolafspraken die consequent gehanteerd worden. Er wordt gewerkt met de methode Goed Gedaan!, een lesmethode waarin de kinderen van groep 1 t/m 8 leren respectvol met elkaar om te gaan. De methode geeft op een eigentijdse en positieve manier uitleg over gevoelens en gedrag en gebruikt preventieve methodes uit de professionele hulpverlening. Er wordt gewerkt met twaalf sociaal-emotionele competenties die schoolbreed aangepakt worden. De ouders worden bij elk thema via een ouderbrief geïnformeerd over de inhoud van het thema, zodat zij er ook thuis aandacht aan kunnen besteden. De leerkracht 'gedragsspecialist' kan ingeschakeld kan worden ter ondersteuning.

Het team heeft een pestprotocol opgesteld volgens de nieuwste inzichten. Indien nodig Hierbij wordt er gekeken naar de individuele onderwijsbehoefte van het kind, de ouders en/of de leerkracht.

De kinderen in de bovenbouw wordt weerbaarheidstraining aangeboden.

De speelplaats is een grote natuur-ontdekplaats. Deze rijke leeromgeving werkt positief aan het sociaal-emotionele klimaat. Het aantal confrontaties is afgenomen. Alle leerkrachten zijn tijdens de pauze buiten en houden toezicht.

De buitenomgeving van de school is ingericht met acht camera's en de lijnen met de jeugdregisseur gemeente Venlo en de politie zijn kort.

6.1.2 Ondersteuningsstructuur

OBS Harlekijn werkt nauw samen met diverse partners. In de loop van de afgelopen jaren zijn de lijnen met de meeste partners heel kort geworden. We weten elkaar snel te vinden. Een aantal keren per jaar vindt er overleg plaats met het Zorg Advies Team (ZAT). In dit overleg worden leerlingen die extra zorg nodig hebben, besproken met de externe partners van school, namelijk de schoolarts, BCO en BJZ. Op afroep is ook de politie en/of ambtenaar leerplicht erbij aanwezig.

OBS Harlekijn beschikt over expertise/diverse functies en taakprofielen

- Directie: directeur en adjunct-directeur
- Leerkrachten
- Intern Begeleiders (IB-er)
- Lb-ers (specialist gedrag en leren)
- Leerlingbegeleider (o.a. LGF leerlingen)
- O.O.P.: administratief medewerker, onderwijsassistent, conciërge
- Vrijwilligers: kopieerwerkzaamheden, conciërges, administratieve ondersteuning
- ICT-ers
- Dyslexiespecialisten
- Stagiaires

Gecertificeerde expertise binnen de school;

OBS Harlekijn beschikt over:

- 2 gediplomeerde IB-ers
- 2 gecertificeerde leerkrachten master SEN
- 1 gecertificeerde leerkracht schoolleider (basisbekwaam)
- 1 gecertificeerde remedial teacher
- 1 gecertificeerde leerkracht begeleiding van kinderen met meer- en hoogbegaafdheid
- 9 gecertificeerde leerkrachten voor- en vroegschoolse educatie (VVE)

OBS Harlekijn heeft korte lijnen en werkt nauw samen met professionals van buiten de school die direct beschikbaar zijn voor het ondersteuningsaanbod.

Denk hierbij aan:

- de stichting Akkoord: de bovenschools zorgcoördinator en IB-netwerk
- de orthopedagoog van het Begeleidings Centrum Onderwijs en Opvoeding (BCO)
- de ambulante begeleider van REC 1 vanuit Visio (visueel gehandicapte kinderen)
- de ambulante begeleiders van REC 2, 3 en 4 vanuit de ambulante dienst
- de logopedist/fysiotherapeut
- de GGD: de assistent, schoolarts en preventieadviseur
- de motorisch remedial teacher (MRT)
- het Algemeen Meldpunt Kindermishandeling, Bureau Jeugd Zorg, Riagg, Mutsaersstichting, Bureau van Roosmalen, Raad van kinderbescherming, Rubicon, Fysio- en ergotherapeuten, Audiologisch Centrum
- kindcentrum Kwibus
- het voortgezet onderwijs (PoVo-project)
- het Samenwerkingsverband over de Maas
- de gemeente Venlo: politie, jeugdregisseur, ambtenaar leerplicht

De gemiddelde groepsgrootte en beschikbare personeelsformatie per groep:

- De school telt 14 groepen met een gemiddelde groepsgrootte van 24 leerlingen.
- Per groep is 1 fte leerkracht beschikbaar.
- De 2 IB-ers zijn respectievelijk 2 en 3 dagen inzetbaar
- De leerlingbegeleider (o.a. lgf-leerlingen) is 4 ochtenden inzetbaar
- De LB gedragsspecialist is 1 dag inzetbaar.
- De LB leren is ruim een ochtend inzetbaar.

6.1.3 Planmatig werken

OBS Harlekijn werkt via duidelijke plannen om de behoeften van leerlingen goed na te gaan en in te richten. Zo organiseert de school een aanbod dat past bij de leerling. De school evalueert dit regelmatig. Als het nodig is wordt er extra kennis bijgehaald om de leerling optimaal te begeleiden. Bij dit onderdeel wordt weergegeven hoe planmatig werken op de Harlekijn is ingericht bij diverse onderdelen waarbij de intern begeleider een belangrijke, coördinerende rol heeft.

De intern begeleider verricht o.a. de volgende taken:

- mee-bewaken van de kwaliteit van het onderwijs op de Harlekijn;
- bewaken van de afspraken rondom de zorg;
- overleg met de teamleden over de resultaten en uitkomsten van de verschillende signaleringsinstrumenten;
- teamleden helpen bij het opstellen van handelingsplannen en HGPD's;
- contact onderhouden met externen over kinderen die daar aangemeld zijn voor nader advies;
- uitvoeren van observaties;
- afnemen van diagnostische toetsen;
- coachen van leerkrachten;
- gesprekken voeren met ouders, leerkrachten en de kinderen zelf over de kinderen die op het niveau van extra zorg zijn gebracht;
- voortgangsafspraken bewaken met betrekking tot kinderen met extra zorg;
- rapporteren aan de directeur over de zorg op school en indien nodig adviezen geven over bijstelling van de organisatie van de school en het onderwijsaanbod.

Zorgstructuur op de werkvloer:

- Leerkrachten verkennen en benoemen de onderwijsbehoeften van leerlingen o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen.
- Leerkrachten werken met een groepsplan waarin ze de doelen en de aanpak voor de groep, sub-groepjes en mogelijk een individuele leerling beschrijven.
- Leerkrachten bespreken meerdere keren per jaar hun vragen betreffende het opstellen, uitvoeren en realiseren van hun groepsplannen met de IB-er.
- Leerkrachten benoemen uitdagende en reële doelen voor de lange (einde schooljaar) en voor de korte (tussendoelen) termijn. Deze doelen worden gecommuniceerd en geëvalueerd met leerlingen, ouders en collega's.

Dit wordt als volgt gedaan:

Gedurende het schooljaar worden er diverse toetsen bij de leerlingen afgenomen. Het gaat hierbij om toetsen vanuit de methoden en om toetsen die landelijk georganiseerd worden (de CITO-toetsen). Deze CITO-toetsen worden 2 x per jaar afgenomen. Deze perioden liggen in het hele land gelijk (januari-juni).

Na het toetsen wordt er in eerste instantie door de leerkrachten gekeken hoe de leerlingen scoren. Deze scores geven weer of een leerling sterk, gemiddeld of zwak is op dit onderdeel op dat moment. Er vindt overleg plaats op parallelniveau en vervolgens komen de leerkrachten van de groepen 1/2, 3/4, 5/6 en 7/8 bij elkaar om te bespreken of de vorige groepsplannen goed zijn geëvalueerd, de cito-scores en methode-toetsen goed zijn verwerkt en of de streefdoelen juist zijn geformuleerd.

Na analyse wordt het groepsplan gemaakt. De IB-er bespreekt met de leerkrachten deze plannen. Indien wenselijk worden aanvullingen/correcties verwerkt. Hierbij wordt tweemaal per jaar de PDCA-cyclus gehanteerd (Plan Do Check Act).

In het groepsplan zijn alle leerlingen uit de groep ingedeeld in 3 niveaus. Kinderen met vergelijkbare onderwijsbehoeften worden bij elkaar in instructiegroepen geplaatst.

Deze niveaus zijn:

- Instructie-onafhankelijke groep leerlingen: deze leerlingen hebben weinig uitleg nodig voor dit vakgebied en kunnen snel zelfstandig aan de slag. Dit zijn die leerlingen die het sterkst scoorden op de diverse toetsen. Voor deze leerlingen wordt bekeken hoe zij extra uitgedaagd kunnen worden.
- Instructie-gevoelige groep leerlingen: deze leerlingen hebben de uitleg van de leerkracht nodig. Na een duidelijke uitleg kunnen zij vaak grote delen zelfstandig maken en kunnen daar waar nodig terugvallen op hun maatje of op de leerkracht.
- Instructie-afhankelijke groep leerlingen: deze leerlingen hebben veel begeleiding nodig en extra uitleg. Op het moment dat de basisinstructie uitgelegd is en de overige leerlingen zelfstandig verder kunnen, werkt deze groep leerlingen met de leerkracht nog extra aan een onderwerp.

Daarnaast is er soms nog een extra niveau:

- Leerlingen met een specifieke leerbehoefte: in enkele gevallen kunnen de leerlingen niet ingedeeld worden in 1 van de bovenstaande groepen. Het gaat hierbij om leerlingen die aan de onderkant enorm uitvallen of aan de bovenkant er hoog bovenuit steken. Voor deze leerling wordt een individueel plan gemaakt.

Daarbij is belangrijk dat kinderen van en met elkaar leren. Deze clustering van leerlingen in de groepsplannen moet voor de leerkracht haalbaar zijn wat betreft de differentiatie en het klassenmanagement. De indeling in instructiegroepen is dus niet voor altijd en niet voor elke activiteit. Sommige groepjes hebben immers meer instructie- en/of leertijd nodig. De criteria voor de clustering zijn vastgelegd (zie blz 11-12).

Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften krijgen hun eigen plan. Dit kan een kort handelingsplan zijn waarin benoemd staat hoe deze leerling extra begeleiding of uitdaging krijgt op een bepaald vakgebied. Hier kan een HGPD (Handelings Gerichte Proces Diagnostiek) aan vooraf gegaan zijn.

Hierin wordt de leerling uitgebreid beschreven op zijn hele ontwikkeling: sociaal-emotionele, fysieke en didactische ontwikkeling. Er wordt naar verschillende omgevingen gekeken (klas, school en thuis) en daarvan wordt beschreven wat de sterke en zwakke kanten zijn.

In een HGPD wordt een ontwikkelingsperspectief (OPP) aangegeven vanaf groep 6. In dit perspectief wordt aangegeven wat de te verwachten niveaus zijn voor de verschillende vakgebieden bij de volgende landelijke toetsen. Dit kan gebruikt worden bij het stellen van de reële doelen. Als leerlingen met de schoolbegeleidingsdienst (BCO) besproken worden, is er voor het betreffende kind een HGPD gemaakt. Twee keer per jaar worden de plannen geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. Ouders worden hier actief bij betrokken. Individuele plannen worden altijd met ouders en de Intern Begeleider besproken en geëvalueerd. Deze plannen worden door de leerkracht onderhouden. De ouders ondertekenen dit HGPD. Daarmee geven ze aan dat ze op de hoogte zijn van de plannen en dat ze het eens zijn met de werkwijze binnen deze plannen.

Voor groepsplannen worden er geen handtekeningen gezet. Deze plannen worden wel besproken met de Intern Begeleider en belangrijke zaken worden altijd met de ouders doorgesproken.

Overdracht:

In de 'warme overdracht' naar een volgend schooljaar worden alle plannen besproken met de nieuwe leerkracht. Een warme overdracht wil zeggen dat er persoonlijk contact is tussen de oude en nieuwe leerkracht. Ook vindt er een warme overdracht plaats met de vervolgschool in het Voortgezet Onderwijs. OBS Harlekijn neemt het initiatief voor een warme overdracht wanneer het kind naar een andere school gaat bv vanwege verhuizing.

De rol van de leerkracht:

- Leerkrachten reflecteren op hun eigen rol en het effect van hun gedrag op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's.
- Leerkrachten zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben.
- Leerkrachten bekijken en bespreken de wisselwerking tussen de leerling, de leerkracht, de groep en de leerstof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen.
- Leerkrachten werken samen met hun leerlingen. Ze betrekken hen bij de analyse, formuleren samen doelen en benutten de ideeën en oplossingen van leerlingen.
- Leerkrachten zijn zich bewust van de veranderingen in deze maatschappij en welke effecten deze veranderingen hebben op de rol van de leerkracht.
- Leerkrachten zijn - zoveel mogelijk - voorspelbaar in hun gedrag naar de leerlingen.

Samenwerking met de ouders

- Leerkrachten betrekken ouders bij de analyse van de situatie en het bedenken en uitvoeren van de aanpak.

Ouders spelen een hele belangrijke rol bij het onderwijs van de leerlingen. Zij zien thuis hoe leerlingen zaken aanpakken en ondernemen. Ook zijn zij in staat om leerlingen thuis te begeleiden en te stimuleren. Samen wordt er gezocht naar manieren om de leerling het best te begeleiden.

Iedere ouder wordt in ieder geval 2 keer per jaar uitgenodigd voor een algemeen voortgangsgesprek. Hierin worden de resultaten besproken en worden de sterke en de te ontwikkelen aspecten benoemd. Mocht het nodig zijn dan worden er meer gesprekken gepland. Dit kan zijn op initiatief zijn van de ouder, maar ook op initiatief van de leerkracht. Bij leerlingen met een individueel handelingsplan of HGPD worden ouders zeer actief betrokken door periodiek te overleggen. De school is steeds op zoek naar manieren om de samenwerking met ouders verder te versterken.

Onderwijs- en begeleidingsstructuur

- De onderwijs- en begeleidingsstructuur is voor iedereen duidelijk. Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer.
- Alle teamleden zijn transparant naar collega's, leerlingen en ouders over de (werk)-houding en prestaties van de leerlingen.
- Er wordt gebruik gemaakt van de kennis en ervaring van iedere leerkracht. Het team werkt in een professionele organisatie en heeft als team een professionele werkopvatting.

7. Extra ondersteuning

Extra ondersteuning (inzet van expertise) is mogelijk als OBS Harlekijn met reguliere mogelijkheden (de basisondersteuning) niet in staat is op een verantwoorde manier passend onderwijs aan leerlingen te bieden. Als er behoefte is aan extra ondersteuning van een kind, zal er een interdisciplinair overleg plaatsvinden d.w.z. dat er meerdere personen of instanties deelnemen aan het overleg. Daar wordt bepaald of de extra ondersteuning wordt toegewezen. De Bovenschools Ondersteunings Coördinator (BOC) is op afroep beschikbaar. De BOC kijkt samen met de intern begeleider van de Harlekijn het dossier van de leerling. Zij zoeken – in overleg met de ouders – de beste onderwijs optie voor het kind. Dit gesprek vindt plaats in een 'onderwijzorgloket'. Aan dit loket kunnen naast de ouders, de IB-er ook de groepsleerkracht of specialisten vanuit bv Speciaal (basis)Onderwijs of Mutsaersstichting deelnemen. Dit onderwijzorgloket resulteert in een advies:

- Het kind blijft op de Harlekijn. Een onderwijsarrangement is dan van toepassing, **(zie 7.1)**. Dit is een handelingsplan waarbij de ondersteuning op OBS Harlekijn uitgebreid kan worden door de inzet van extra middelen en/of door de inzet van externe expertise. De mogelijkheden om dit te kunnen verwezenlijken zijn in beheer van het bestuur van de Stichting Akkoord!-po. De BOC legt verantwoording af over het gebruik en de opbrengsten van de extra ondersteuning.
- Plaatsing op een andere basisschool waar meer of andere mogelijkheden zijn.
- Aanvraag tot plaatsing op de school voor speciaal basisonderwijs. Voor de Harlekijn is dat de Schans.
- Aanvraag tot plaatsing op een school voor speciaal onderwijs.

7.1 Arrangementen op OBS Harlekijn

OBS Harlekijn heeft voor deze extra ondersteuning enkele arrangementen opgesteld. Deze ondersteuning is onderverdeeld in:

- 1 Leer- en ontwikkelingsondersteuning
- 2 Fysiek en medische ondersteuning
- 3 Sociaal-emotioneel en gedragsondersteuning
- 4 Ondersteuning in thuissituatie

Arrangement

OBS Harlekijn heeft een aanpak voor leerlingen met specifieke **leesproblematiek en dyslexie**.

Invulling

Deskundigheid

De school beschikt over meerdere leerkrachten die scholing hebben gevolgd rondom implementatie van het dyslexieprotocol en/of leesproblemen en dyslexie. Enkele leerkrachten zijn gespecialiseerd in dit thema en hebben hier in het verleden veel ervaring mee opgedaan. Zij voorzien het team van adviezen. De intern begeleider, specialist 'leren' en leerlingbegeleider zijn specifiek geschoold in signaleren en uitvoeren van diagnostisch onderzoek op gebied van leesproblemen en werken nauw samen. De leerkrachten van groep 3 hebben een scholing gevolgd rondom de implementatie van de leesmethode. Protocol dyslexie: in groep 3 en 4 wordt er actief mee gewerkt. Voor groep 5-8 is het in ontwikkeling.

Aandacht en tijd

De leerkrachten bieden zelf de leesbegeleiding aan de kinderen. In de onderbouw heeft de onderwijsassistente ondersteunende taken. Extra leesmomenen worden gecreëerd tijdens het zelfstandig werken waarbij stagiaires, ouders en leerlingen van de bovenbouw worden ingezet.

Voorzieningen/Middelen

De school beschikt over moderne leesmethoden (met bijbehorende software) en geavanceerde dyslexiesoftware Kurzweil met 5 licenties. Een werkgroep 'leesbevordering' is actief en alle groepen maken gebruik van de bibliobus. De school is in het bezit van het 'screeningsinstrument Dyslexie' van Cito.

Gebouw

Er zijn in de klas, op de gangen en in de diverse gemeenschapsruimten rustige werkplekken aanwezig.

Samenwerking

De school werkt samen met:

- BCO en Opdidakt voor adviezen, deskundigheid, diagnostiek en behandeling Dyslexie.
- Dyslexiebehandelaars
- Bibliotheek

Arrangementement

OBS Harlekijn heeft een aanpak voor leerlingen met specifieke **rekenproblematiek en dyscalculie**.

Invulling

Deskundigheid

Het team heeft in schooljaar 2012-2013 een scholing gevolgd rondom 'rekenen' en beschikt over 3 leerkrachten met deskundigheid rondom rekenproblemen, dyscalculie en implementatie van het dyscalculieprotocol.

De intern begeleider, specialist 'leren' en leerlingbegeleider zijn specifiek geschoold in signaleren en uitvoeren van diagnostisch onderzoek op gebied van rekenproblemen en werken nauw samen.

Aandacht en tijd

Vanaf groep 3 heeft iedereen op hetzelfde moment rekenen. Hierdoor is het voor leerlingen mogelijk om op hun eigen niveau in een andere groep te werken.

De leerkrachten bieden zelf de rekenbegeleiding aan de kinderen.

Tijdens het zelfstandig werken worden extra rekenmomenten gecreëerd.

De aanwezigheid van stagiaires biedt leerkrachten extra mogelijkheden om met leerlingen individueel of in groepjes te werken.

Voorzieningen/Middelen

Schooljaar 2013-2014 is voor de groepen 3 t/m 8 de nieuwe rekenmethode 'Wereld in getallen' ingevoerd. In de groepen 1 en 2 wordt gewerkt met 'Kleuterplein'. Deze methodes sluiten goed op elkaar aan en alle ondersteunende materialen zijn aangeschaft.

De specialist 'leren' en intern begeleider zijn nauw betrokken bij de implementatie.

Degenen die de scholing rondom 'Dyscalculie' hebben gevolgd, ontwikkelen nog een implementatieplan.

Gebouw

Er zijn in de klas, op de gangen en in de diverse gemeenschapsruimten voldoende werkplekken aanwezig.

Samenwerking

De school werkt samen met het BCO voor advies en het vergroten van de deskundigheid.

Arrangement

OBS Harlekijn heeft een aanpak voor **moeilijk lerende** leerlingen.

Invulling

Deskundigheid

De IB-ers en leerkrachten hebben ruime ervaring met onderwijs aan moeilijk lerende leerlingen. De specialist 'leren' en leerlingbegeleider bieden ondersteuning.

Aandacht en tijd

De school past het directe-instructiemodel toe en er wordt gewerkt met groepsplannen. Hierdoor is het mogelijk om te differentiëren en leerlingen te voorzien van extra instructies. Onder het zelfstandig werken worden ook nog extra oefenmomenten gecreëerd. Voor leerling met een verminderde intelligentie wordt in het directe instructiemodel tijdens de verlengde instructie gebruik gemaakt van o.a. modelleren.

Voorzieningen/Middelen

Voor alle vakgebieden zijn er moderne methodes met vele differentiatie-mogelijkheden aanwezig.

Binnen de methodes 'Kleuterplein', 'Veilig leren lezen' - 'Veilig de wereld in' en 'Alles-in-1' wordt thematisch gewerkt. Alle vakken m.u.v. rekenen, worden in samenhang aangeboden. Dit is voor leerlingen motiverend.

Deze methodes zijn op diverse niveaus uitgewerkt waardoor de leerlingen binnen de eigen groep op hun eigen niveau kunnen werken. Zo is het mogelijk dat bv. een leerling van groep 8 op het niveau van groep 5 in hetzelfde thema werkt in de eigen groep.

Voor rekenen is schooljaar 2013-2014 de nieuwe rekenmethode 'Wereld in Getallen' ingevoerd. De rekenlessen vinden in alle groepen op het zelfde moment plaats. Hierdoor is het mogelijk dat een leerling op zijn eigen niveau gaat rekenen in een andere groep. Ook binnen de methode kan er op diverse niveaus gewerkt worden. De inzet van computersoftware ondersteunt de leerling.

Vanaf groep 6 kan er een ontwikkelingsperspectief opgesteld worden waarin de behoeften, onderwijsdoelen, de getroffen voorzieningen en het verwachte uitstroomniveau wordt beschreven. In overleg met het BCO kan er eerder een ontwikkelingsperspectief worden opgesteld.

Gebouw

Er is een veilige, uitdagende en rijke leeromgeving (o.a. diverse hoeken en themahoeken), zowel in de klas, op de gangen, in de gemeenschapsruimten en op de natuurspeelplaats.

Samenwerking

De BCO- consultant wordt om deskundig advies gevraagd.

Arrangement

OBS Harlekijn heeft een aanpak voor **meer- en hoogbegaafde** leerlingen.

Invulling

Deskundigheid

De school beschikt over twee deskundigen m.b.t meer- en hoogbegaafdheid.

De specialist 'gedrag' is de afgelopen schooljaren hierin geschoold.

In het schooljaar 2013-2014:

- woont het team een inspirerende lezing bij van Tijn Koenderink van de organisatie Novilo, talentonderwijs in de praktijk
- wordt het team geïnformeerd over de nieuwste ontwikkelingen
- wordt er binnen de stichting Akkoord visie en beleid gevormd
- bepaalt het team o.l.v. het seminarium voor Orthopedagogiek de eigen visie op meer- en hoogbegaafdheid.

Aandacht en tijd

De school streeft ernaar het leerstofaanbod van meer- en hoogbegaafde kinderen rijk in te vullen om zo aan hun onderwijsbehoeften te voldoen. Bij voorkeur gebeurt dit zoveel mogelijk in de eigen groep. Mocht er sterk de behoefte bestaan om buiten de groep begeleiding te krijgen, dan wordt de gedragspecialist erbij ingeschakeld.

Voorzieningen/Middelen

Er zijn orthodidactische materialen aanwezig waarbij meer- en hoogbegaafden worden geprikkeld anders te denken en te handelen. Deze leerlingen geven zoveel mogelijk hun eigen leerproces vorm en organiseren dit met hulp van de leerkracht.

De methodes 'Kleuterplein', 'Veilig leren lezen' - 'Veilig de wereld in' en 'Alles-in-1' bieden ruime mogelijkheden voor differentiatie binnen de thema's. Zo kan een leerling van bv. groep 5 binnen het thema in de eigen groep op het niveau van een bovenbouwgroep werken. Ook binnen de rekenmethode 'de Wereld in Getallen' en technisch leesmethode 'Estafette lezen' kan er ruim gedifferentieerd worden.

Daarnaast zijn er verrijkingsteksten en opdrachten beschikbaar.

Na het bepalen van de visie worden:

- er extra materialen aangeschaft om nog beter te kunnen voldoen aan de onderwijsbehoeften van deze leerlingen
- zal er gewerkt worden met het digitaal Handelings Protocol Hoogbegaafdheid.

Gebouw

Er is een veilige, uitdagende en rijke leeromgeving (o.a. diverse hoeken en themahoeken), zowel in de klas, op de gangen en in de gemeenschapsruimten. De school wil graag ook een leeromgeving zijn in het speelterrein en in de buurt.

Samenwerking

Het IB-netwerk van de stichting Akkoord beschikt over ruime kennis en ervaring.

Indien nodig vindt er overleg plaats met BCO over de uitdaging die we kunnen bieden aan meer- en hoogbegaafde kinderen.

De Onderwijsgemeenschap Venlo & Omstreken biedt meer- en hoogbegaafde leerlingen van groep 8 de mogelijkheid om deel te nemen aan de Junior-Masterclass.

Arrangementement

OBS Harlekijn heeft een aanpak voor leerlingen van **REC 2: taal- en spraakproblemen.**

Invulling

Deskundigheid

De school heeft ruime ervaring en deskundigheid opgebouwd – door de intensieve samenwerking met logopedisten en begeleiders van vanuit o.a. de Taalbrug - in het begeleiden van leerlingen met een taal-spraakachterstand of stoornis. Daarnaast hebben enkele leerkrachten de Master SEN opleiding gevolgd waarin ook de module taal is opgenomen.

De leerlingbegeleider ondersteunt de groepsleerkracht. De IB-er coördineert en is nauw betrokken.

Aandacht en tijd

Afhankelijk van de behoefte, ontvangt de leerling extra tijd, oefening en aandacht van de eigen leerkracht binnen het dagelijkse lesprogramma. Daarnaast zijn er ook speciale programma's die de leerling onder begeleiding van de leerkracht doorloopt. De leerlingbegeleider kan de leerkracht of de leerling ondersteunen ofwel in de groep of buiten de groep. Dit kan individueel zijn of in een groepje.

De ouders worden actief erbij betrokken.

Voorzieningen/Middelen

De basis vormt de methodes die OBS Harlekijn hanteert met de vele differentiatiemogelijkheden. Deze methodes zijn op verschillende niveaus uitgewerkt zodat kinderen op hun eigen niveau in de eigen groep kunnen werken.

Daarnaast beschikt de school over diverse andere hulpmiddelen. Denk hierbij bv ook aan de inzet van een tablet, computer, hoofdtelefoon.

De beperking van de leerling bepaalt wat er verder noodzakelijk is.

Gebouw

Er is een veilige, uitdagende en rijke leeromgeving (o.a. diverse hoeken en themahoeken) zowel in de klas, op de gangen en in de gemeenschapsruimten.

Samenwerking

De school werkt intensief samen met de logopedisten en de Ambulant Begeleider van REC 2, de Taalbrug.

Ad 2: Fysiek en medische ondersteuning

Arrangement

OBS Harlekijn heeft een aanpak voor leerlingen van **REC 1: visuele beperking**.

Invulling

Deskundigheid

De school heeft ruime ervaring en deskundigheid in het begeleiden van visueel beperkte leerlingen. De IB-ers, leerlingbegeleider en diverse leerkrachten hebben scholing gehad bij Visio (school voor slechtziende en blinde kinderen).

De leerlingbegeleider heeft veel ervaring in het werken met kinderen met een visuele beperking en kan de groepsleerkracht hierbij ondersteunen en adviseren. De IB-er is nauw betrokken en coördineert.

Aandacht en tijd

Afhankelijk van de behoefte, ontvangt de leerling:
extra tijd en aandacht van de leerkracht
extra tijd bij toetsen
aangepast toetsmateriaal (vergroting, gesproken)
extra hulp van de leerlingbegeleider

Voorzieningen/Middelen

De beperking van de leerling bepaalt welke hulpmiddelen er noodzakelijk zijn. Denk hierbij aan: aangepaste tafel, eigen laptop, beeldscherm en printer, leesloupe, ingesproken boeken, slipmatjes, tikhesjes, gekleurde ballen, aangepast en vergroot lesmateriaal, grotere liniëring en Kurzweil.

Gebouw

Het schoolgebouw heeft ruime gangen, is overzichtelijk en opgeruimd. De verlichting in de lokalen is met LED-verlichting in 3 standen optimaal. Indien nodig wordt er een filter of blinding op de bovenlichten aangebracht.

De groep 1 en 2 hebben grote t.v.-schermen en de groepen 3 t/m 8 beschikken over smartboards waaraan eenvoudig een bordcamera gekoppeld kan worden.

Samenwerking

De school werkt nauw samen met Visio die de Ambulante begeleiding verzorgt.

Arrangement

OBS Harlekijn heeft een aanpak voor leerlingen van
REC 3: lichamenlijk beperkte leerlingen.

Invulling

Deskundigheid

De school heeft ruime ervaring en deskundigheid in het begeleiden van motorisch beperkte leerlingen en DCD (verzamelnaam voor een aantal kenmerken van (licht) gestoorde motorische functies). De leerlingbegeleider ondersteunt en adviseert de leerkracht in de dagelijkse praktijk. De IB-er is nauw betrokken en coördineert.

Aandacht en tijd

Afhankelijk van de behoefte, ontvangt de lichamenlijk beperkte leerling extra tijd en aandacht van de leerkracht. Ook kunnen er aanpassingen gedaan worden, zoals aanpassen van het meer tijd krijgen bij toetsen of extra hulp tijdens de les.

Voorzieningen/Middelen

De beperking van de leerling bepaald welke hulpmiddelen er noodzakelijk zijn. Vaak is dit aangepast meubilair en schrijfmateriaal, het werken met een computer. Indien lichamenlijke verzorging noodzakelijk is, kan in overleg bepaald worden wat de mogelijkheden zijn.

Gebouw

De school is gelijkvloers en beschikt over 2 invalidetoiletten, waarin ook sanitaire verzorging mogelijk. De natuurspeelplaats biedt voldoende verharde en toegankelijke speelmogelijkheden. Deze speelplaats biedt veel uitdagingen op verschillende niveaus die bijdragen aan de motorische ontwikkeling van de leerling.

Samenwerking

De school werkt nauw samen met instanties, die ons voorzien van deskundig advies, zoals de ambulante begeleider vanuit Rec 3, fysiotherapie en ergotherapie.

Ad 3: Sociaal-emotioneel en gedragsondersteuning

Arrangement

OBS Harlekijn heeft een aanpak voor leerlingen van **REC 4: ernstige gedrags- en omgangsproblemen of gedragsstoornissen** zoals AD(H)D en stoornissen in het autistisch spectrum (pdd nos, syndroom van Asperger)

Invulling

Deskundigheid

De school beschikt over een gedragspecialist en twee leerkrachten MASTER SEN en diverse leerkrachten hebben cursussen m.b.t gedrag gevolgd. De IB-ers, leerkracht, gedragspecialist en ambulante begeleider van REC 4 werken nauw samen.

Aandacht en tijd

Afhankelijk van de problematiek, is er de mogelijkheid een kind individueel of in kleine groepjes te begeleiden. Dit wordt in overleg met ouders, leerkracht en directie gedaan.

De ondersteuning heeft betrekking op:
het versterken van structuren (ADHD)
het versoepelen van structuren (autisme spectrum stoornis)

Voorzieningen/Middelen

De gedragspecialist wordt 1 dagdeel per week ingezet in het kader van gedrag. De school werkt met een moderne methode voor sociaal-emotionele ontwikkeling 'Goed Gedaan' en het signaleringssysteem ZIEN waaruit concrete doelen en handelingssuggesties voortvloeien.

Er is veel aandacht voor groepsvorming, coöperatieve structuur. Middels intervisie worden casussen op gedragsgebied besproken.

Gebouw

Er is een veilige, uitdagende en rijke leeromgeving (o.a. diverse hoeken), zowel in de klas, op de gangen, in de gemeenschapsruimten.

Het gebouw biedt diverse werkplekken. De groepslokalen zijn voorzien van LED-verlichting met diverse standen die ingezet kunnen worden bij de onderwijsbehoefte van kinderen.

De ruime natuur-ontdekspeelplaats biedt veel kansen voor kinderen met een dergelijke problematiek.

Samenwerking

Er is een samenwerking met de ambulante begeleiders vanuit REC 4, BCO en diverse externe hulpinstanties.

8. Toeleiding naar niveau 4 en 5

Als er – ondanks de extra ondersteuning - op de Harlekijn of wellicht op een andere basisschool in de directe omgeving, geen passend onderwijsarrangement voor een kind is, ontstaat een noodzaak voor plaatsing in het SBO (speciaal basisonderwijs) of SO (speciaal onderwijs). Hiervoor wordt een leerling aangemeld bij de Bovenschools Ondersteunings Coördinator, die een interdisciplinair overleg organiseert van inhoudsdeskundigen die kennis hebben over de ondersteuningsbehoeften van het kind en over de gevraagde mogelijke oplossingen. Tijdens dit overleg wordt besproken waar de best passende onderwijsplek voor de leerling is. Dit kan zijn:

- Plaatsing op een andere basisschool waar meer of andere mogelijkheden zijn.
- Aanvraag tot plaatsing op de school voor speciaal basisonderwijs (SBO).
Voor de Harlekijn is dat de Schans.
- Aanvraag tot plaatsing op een school voor Speciaal Onderwijs.

Om deze onderwijsplek daadwerkelijk te mogen bezoeken is een toelaatbaarheidsverklaring nodig, die afgegeven wordt door de Bovenschools Ondersteunings Coördinator. Deze toelaatbaarheidsverklaring is in het hele land geldig.

Hoewel OBS Harlekijn graag alle kinderen die aan haar zorg zijn toevertrouwd, op school wilt houden, blijkt uit de praktijk dat dit niet altijd kan. Een dergelijk besluit wordt altijd genomen na overleg met ouders, externe deskundigen (specialisten) en team. De Harlekijn kan dus niet voor alle kinderen passende ondersteuning bieden.

Er kan niet aan de onderwijsbehoefte worden voldaan van kinderen:

- die structureel ongewenst gedrag vertonen als gevolg van complexe problematiek. Het gaat om gedrag dat in de eerste plaats storend is voor de omgeving. Denk hierbij aan externaliserend gedrag genoemd, zoals driftbuien en woedeaanvallen, agressief gedrag, extreme pestproblematiek, vernielzucht en delinquent gedrag. Het gedrag van betreffende leerling beïnvloedt de ontwikkeling van de overige kinderen negatief. De fysieke veiligheid van deze leerlingen is eveneens in gevaar.
- waarbij de cognitieve ontwikkeling stagneert en het welbevinden van het kind en het didactisch aanbod niet in balans is en er dus sprake is van lijdensdruk;
- met lichamelijke beperkingen waarbij niet aan de specifieke medische zorg kan worden voldaan.
- met syndromen van verstandelijke beperkingen waarbij van te voren duidelijk is dat zij zich niet adequaat kunnen ontwikkelen op OBS Harlekijn.
- die als gevolg van complexe problematiek suïcidale neigingen hebben.

9. Conclusie en ambities

OBS Harlekijn is trots op het feit dat zij veel kinderen een passende plek kan bieden. Natuurlijk is het gesprek van ouders en school van doorslaggevend belang over wat er mogelijk is. Onderwijs is altijd in beweging. Het team van de Harlekijn is zich hiervan goed bewust en beweegt mee. Voor de toekomst liggen ambities in het vooruitzicht. Het bieden van eigentijds passend onderwijs, waarbij de brede ontwikkeling van kinderen centraal staat.

- De mogelijkheden van de natuur- en ontdekspeelplaats zijn geïntegreerd in het onderwijs;
- Het verfijnen van de werkwijze t.a.v. dyslexie waarbij het landelijk opgesteld protocol de leidraad vormt;
- Het implementeren van de nieuwste ontwikkelingen t.a.v. dyscalculie;
- Het zelf kunnen bieden van trainingen op sociaal-emotioneel gebieden;
- Het in huis hebben van schoolmaatschappelijk werk;
- Het vergroten van de ouderbetrokkenheid.
- Het onderscheiden van de school als een cultuurschool.

Bijlage: Kengetallen

Aantal leerlingen	totaal	+ of -
2013-2014	341	- 23
2012-2013	365	+ 1
2011-2012	364	+ 31
2010-2011	333	+ 7

Aantal gewogen leerlingen	0,3	1,2	totaal
2013-2014	41	24	65
2012-2013	40	23	63
2011-2012	45	14	59
2010-2011	34	13	47

Aantal VVE kinderen	Gr 1-2	Gr 3	Gr 4-8	totaal
2013-2014	14	10	41	68
2012-2013	17	10	25	52
2011-2012	16	6	39	61
2010-2011	13	11	27	51

In-uitstroom door verhuizing	instroom	uitstroom	totaal
2012-2013	46	70	- 24
2011-2012	66	51	+ 15
2010-2011	63	42	+ 21

Uitstroom door plaatsing op SBO of SO	SBO	SO	totaal
2012-2013	4	2	6
2011-2012	0	3	3
2010-2011	1	0	1

Aantal leerlingen met LGF	Rec 1	Rec 2	Rec 3	Rec 4
2013-2014	1	2	2	2
2012-2013	2	1	1	2
2011-2012	2	1	2	0
2010-2011	2	1	1	0

REC 1. kinderen met een visuele handicap

REC 2. kinderen met ernstige gehoorproblemen of ernstige spraak – en taalproblemen

REC 3. kinderen met een verstandelijke en/of lichamelijke handicap

REC 4. kinderen met ernstige gedrags- en omgangsproblemen of gedragsstoornissen.

Aantal leerlingen met verklaring	dyslexie	(meer) begaafdheid
2012-2013	3	1
2011-2012	4	0
2010-2011	3	0

Aantal leerlingen besproken in/bij	ZAT	BCO	PCL	schoolarts
2012-2013	23	15	4	17
2011-2012	24	23	4	10
2010-2011	18	23	1	5

Bijstelling onderwijsleerprogramma	verlenging kleuterperiode	doubleren	eigen leerlijn achterstand	eigen leerlijn voorsprong
2012-2013	5	2	17	1
2011-2012	3	5	15	0
2010-2011	4	4	10	

Percentages op sociaal emotioneel gebied EGGO	makkelijke groep	gemiddelde groep	zware groep
2012-2013	6,6 %	59,9 %	33,3 %
2011-2012	33,3 %	33,3 %	33,3 %
2010-2011	14,0 %	36,0 %	50,0 %

Percentages van zorgniveau	niveau 1	niveau 2	niveau 3	niveau 4	niveau 5
2012-2013	62,0 %	12,5 %	23,4 %	0,5 %	1,6 %
2011-2012	77,2 %	9,2 %	12,8 %	0,2 %	0,6 %
2010-2011	80,4 %	7,8 %	11,8 %	0 %	0 %

Externen	2012-2013	2011-2012	2010-2011
Fysiotherapie	12	4	-
Ergotherapie	1	2	-
Logopedie	21	12	22
Audiologisch centrum	7	3	9
Adelante	3	0	-
Bureau jeugdzorg	22	9	6
Mutsaersstichting	16	18	6
Riagg	14	7	4
Bureau van Roosmalen	12	6	4
Rubicon	1	-	-
AMK (advies)	5	3	2
Raad v/d kindbescherming	5	3	-
Ambtenaar leerplicht	2	3	5
Revalidatiearts	2	3	-
Sova-training	4	4	?
Ziekenhuis DCD	-	-	1
Club extra (motoriek)	15	5	8
Politie	4	2	?
Jeugdregisseur	2	2	-

Uitstroom Gegevens V.O.	VWO HAVO/VWO	VMBO-t/HAVO	VMBO-kader/th	VMBO Basis/kader	Praktijk onderwijs
2012-2013	16 %	26 %	22 %	17 %	2 %
2011-2012	33 %	24 %	33 %	10 %	0 %
2010-2011	41 %	15 %	32 %	12 %	0 %

	2012-2013	2011-2012	2010-2011
Verwijzingen van de Harlekijn t.o.v. landelijk gemiddelde. Onderwijstype:	Harlekijn-landelijk	Harlekijn-landelijk	Harlekijn-landelijk
VWO HAVO/VWO VMBO- theoretisch/HAVO	42 - 40 %	57 - 40 %	55 - 34 %
VMBO-kader/theoretisch VMBO-basis/kader VMBO-basis	58 - 60 %	43 - 60%	45 - 66 %

LWOO	aangevraagd	toegekend
2012-2013	11	10
2011-2012	6	6
2010-2011	3	3